

ТУЛАРЕМИЯ

Ж. Патарчанов

Туларемията е остро инфекциозно заболяване, което се характеризира с токсични явления, възпаление на лимфните възли в близост до мястото на проникване на причинителя, засягане на различни органи. При човека се разпространява често като отделни случаи на заболяване, но се наблюдават по-малки или по-големи епидемични избухвания.

Причинява се от дребен коковиден бактерии. Той е сравнително устойчив във външната среда, към физични и химични средства във вода - до 90 дни; в зърно и слама - 20 дни; в кожа на животни - 1 месец; в мляко - до 1-2 седмици. При температура от 60°C умира за 5 мин. дезинфекционните средства го инактивират бързо.

Входна врата на заразата могат да бъдат - наранената кожа, лигавиците на очите, горните дихателни пътища и храносмилателната система. По лимфен път инфекцията попада в лимфни възли по съседство и предизвиква в тях възпалителни изменения, клинично проявени с т. н. туларемийни бубени.

Инкубационният период е 3-7 до 30 дни. В зависимост от начина на заразяването и локализацията на процеса се различават няколко клинични форми:

1. Бубонна форма - увеличение на лимфните възли в зависимост от мястото на локализация на причинителя.

2. Язвено-бубонна форма - заразяването става чрез кожата съпроводено с увеличаване на регионалните лимфни възли.

3. Очно-бубонна форма - причинителя навлиза през конюнктивата на

очите със увеличение на съседните лимфни възли.

4. Ангинозно-бубонна форма - възбудителят попада в устната кухина, чрез заражена храна или вода.

5. Коремна форма - възбудителят прониква във червата със заражена храна и вода. Оплакванията са от силни болки в корема, гагене, повръщане, диария.

6. Белогробна форма - при вдишване на заразен с бактерии прах. Проявява се с ларингит, трахеит, бронхит.

Според тежестта се наблюдават леки, средно-тежки и тежки форми. При всички клинични форми, заболяването започва с общо токсични признаци - студени тръпки, втрисане, температура до 39-40°C, главоболие, зачервяване на лицето и гърлото.

Заболелите се настъпяват в болница и лекуват с антибиотици.

Източник и резервоар на заразата са различните видове гризачи - полска мишка, ондатри, лалугери и др. Могат да бъдат и някои диви животни - зайци, вълци, лисици и др. Туларемията съществува във вид на природни огнища. Болният човек не е източник на зараза.

Основни механизми на предаване на заразата са;

1. Трансмисивен механизъм - заразяване на човека се осъществява при ухапване от заразени комари, кърлежи и въшки.

2. Алиментарен механизъм - чрез консумиране на храна и вода, контаминирани с фекалии и урина на болно животно.

3. Аспирационен механизъм - при вдишване на прах съдържащ туларемийни бактерии.

4. Контактено-битов механизъм - при пряк контакт с болни животни - ловуване, гране на кожи, заколване на животни, ограскване и др.

Туларемията е заболяване, което се среща преди всичко във селскостопанските райони, където се намират природните огнища на тази инфекция. Може да се наблюдава като отделни случаи или като епидемично-възривна форма.

За предпазване от заболяване е необходимо да се вземат следните мерки:

1. Построяване на плъхо-непроницаеми сгради.

2. Унищожаване на гризачите.

3. Унищожаване на кърлежите по домашните животни и в природата

4. Използване на индивидуални средства на защита при дейности на открито - непроницаемо облекло, репеленти.

5. Вземане на предпазни мерки при лова на гризачи и обработка на кожата им.

6. Да не се консумира месо и да не се обработва кожата на намерени умрели зайци и други диви животни, без консултация с ветеринарен лекар.

7. Хигиенизиране на труда и бита - предпазване от заразяване на хранителни продукти от гризачи; добра термична обработка на продуктите; щателно измиване на ръцете преди хранене; вземане на мерки против попадане на гризачи в кладенците.